

SFS 2012:663

Utkom från trycket
den 27 november 2012

Lag om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall;

utfärdad den 15 november 2012.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Ersättning

1 § Den som någon gång under perioden den 1 januari 1920 till och med den 31 december 1980 har varit omhändertagen för samhällsvård har rätt till ersättning av staten enligt denna lag om det kan antas att han eller hon har utsatts för sådana övergrepp eller försummelser som är av allvarlig art i samband med vården och omhändertagandet har skett med stöd av

1. lagen (1902:67 s. 1) angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn,
2. lagen (1918:422) om fattigvården, om omhändertagandet skett senast den 31 december 1925,
3. lagen (1924:361) om samhällets barnavård och ungdomsskydd, eller
4. lagen (1960:97) om samhällets vård av barn och ungdom.

Om övergreppen eller försummelserna har varit av allvarlig art ska bedömas med hänsyn till förhållandena vid tidpunkten för händelserna.

2 § Ersättningen uppgår för var och en till tvåhundrafemtiotusen (250 000) kronor.

3 § Rätten till ersättning är personlig och får inte överlåtas.

Rätten till ersättning upphör om sökanden avlider innan beslut om ersättning har meddelats. Om sökanden avlider efter att ett beslut om ersättning har meddelats, tillfaller ersättningen dödsboet.

Ansökan och prövning

4 § En ansökan om ersättning ska göras av den som avses i 1 §. Ansökan ska vara skriftlig och ges in till en särskild nämnd som prövar frågor om ersättning.

¹ Prop. 2011/12:160, bet. 2012/13:SoU3, rskr. 2012/13:17.

5 § En ansökan om ersättning får inte prövas om den kommer in till nämnden efter den 31 december 2014. Sådana ansökningar ska avvisas.

6 § Beslut om ersättning enligt 1 § fattas av en avdelning inom nämnden. Ordföranden för en avdelning ska vara eller ha varit ordinarie domare.

Regeringen meddelar föreskrifter om nämndens och avdelningarnas sammansättning och arbetsformer samt utser ledamöterna i dem.

7 § Nämnden ska se till att ett ärende blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Vid behov ska nämnden anvisa hur utredningen bör kompletteras.

Nämnden får med sökandens samtycke begära upplysningar om sökanden från andra myndigheter om det behövs för utredningen av ärendet. Utredning som inte behövs får avvisas av nämnden.

Myndigheters uppgiftsskyldighet

8 § Sekretess till skydd för enskild hindrar inte att myndigheter på begäran lämnar nämnden uppgifter som är av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning enligt denna lag.

Muntlig förhandling

9 § Nämnden ska hålla muntlig förhandling om sökanden begär det och det inte är uppenbart obehövt.

En muntlig förhandling ska vara offentlig.

Om det kan antas att det vid en förhandling kommer att lämnas någon uppgift för vilken det hos nämnden gäller sekretess som avses i 26 kap. 14 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), får ordföranden vid förhandlingen besluta att den ska hållas inom stängda dörrar.

10 § Till en muntlig förhandling ska sökanden kallas. Sökanden får föreläggas att inställa sig personligen vid påföljd att ärendet kan komma att handläggas och avgöras även om han eller hon uteblir.

11 § Nämnden får besluta om förhör med vittnen och sakkunniga. Ett sådant förhör äger rum vid muntlig förhandling. Förhöret får hållas under ed. I fråga om förhör med vittnen gäller 36 kap. 1, 2, 4–6 och 9 §§, 10 § första och tredje styckena samt 11–18 §§ rättegångsbalken i tillämpliga delar. I fråga om förhör med sakkunniga gäller 36 kap. 9 § andra stycket, 15 och 18 §§ och 40 kap. 9–10 §§ rättegångsbalken i tillämpliga delar.

12 § Sökanden, vittnen och sakkunniga får delta i en muntlig förhandling genom ljudöverföring eller ljud- och bildöverföring under samma förutsättningar som gäller enligt 5 kap. 10 § rättegångsbalken.

13 § En sökande som har inställt sig till en muntlig förhandling får beviljas ersättning av allmänna medel för kostnader för resa och uppehälle, om nämnden finner det skäligt att ersättning betalas ut. Vittnen och sakkunniga har rätt till ersättning av allmänna medel för kostnader för sin inställelse.

Om ett vittne eller en sakkunnig har kallats på begäran av sökanden och det visar sig att sökanden saknade godtagbart skäl för sin begäran, får nämnden besluta att sökanden ska ersätta staten i fråga om vittnets eller den sakkunniges kostnader för sin inställelse.

Nämnden får bevilja förskott på ersättning för resa och uppehälle.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om ersättning och förskott.

Beslut och överklagande

14 § Nämndens beslut ska grundas på det som handlingarna innehåller och det som i övrigt förekommit i ärendet.

De skäl som ligger till grund för beslutet ska framgå av det.

15 § Ett beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Inkomstprövade förmåner och avgifter

16 § För den som har fått ersättning enligt denna lag ska tillgångar uppgående till ett belopp om tvåhundrafemtiotusen (250 000) kronor anses som förmögenhet och inte beaktas vid tillämpning av

1. 97 kap. 6–10 §§ och 102 kap. 10–13 §§ socialförsäkringsbalken,
2. 26 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
3. 19 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
4. 2 kap. 7 § och 4 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395), eller
5. 4 kap. 1 § och 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453).

Intyg

17 § Om ersättning har beviljats ska ett intyg om detta utfärdas av den myndighet som regeringen bestämmer. Den myndighet som utfärdar intyget ska, på begäran av en kommun eller en myndighet som fattar beslut om förmåner eller avgifter enligt 16 §, lämna information om att en viss person har beviljats ersättning enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

MARIA LARSSON
(Socialdepartementet)

